

RIERA I ROURA, Joan.
Seixanta anys després. Remembrances de la nostra guerra civil (1936-1939). Consell Comarcal del Baix Empordà, 1999.

Vivències de la guerra

DEL SETEMBRE DE 1940 FINS AL setembre de 1969 va haver-hi a la Bisbal una escola privada que, amb el nom d'Acadèmia de Comerç, va formar un bon grapat de bisbalencs i va ser un punt de referència important dins el panorama escolar de la ciutat. Tenia la seu a les conegudes Voltes de la capital empordanesa, s'hi impartia comerç, ensenyament primari, idiomes, batxillerat i fins i tot s'hi havien preparat alumnes de cara a presentar-se, per lliure, als exàmens per treure's el títol de mestre. L'ànima d'aquesta institució va ser Joan Riera i Roura, que la va dirigir des del seu inici fins al moment de seu tancament, quan l'Ajuntament va crear el Col·legi Lliure Adoptat, embrió de l'actual institut d'ensenyament secundari.

A *Seixanta anys després. Remembrances de la nostra guerra*

(1936-1939), Joan Riera desgrana les seves vivències a l'escola de la Bisbal durant l'època de guerra, explica la crema de l'altar barroc de Palafrugell, parla de totes les peripècies que va viure quan el mobilitzaren i ens trasllada —una vegada acabada la guerra— al camp de concentració d'Argelers, per dir només alguns dels aspectes que hi tracta.

El lema que va presidir l'actuació de Joan Riera durant tota la seva vida professional era el que ell mateix va gravar, amb lletres de motllo, a la imatge corporativa de la seva Acadèmia: *Labora graviter*. I això és el que ha fet ara amb aquest llibre de memòries: treballar amb fermesa per tal d'oferir-nos els seus records.

David Pujol i Fabrelles

Quatre moments històrics

HI HA UNA MANERA GENUÏNA d'explicar el tarannà d'un poble que fa de *L'Escala. Quatre centenaris* una obra que passarà al patrimoni col·lectiu dels escalencs. Sobretot, pel fet que l'obra recull vivències compartides per tot el poble durant els darrers anys: la celebració de quatre festes destinades a commemorar la història local. El treball de recerca de l'arxivera Lurdes Boix ha permès recuperar quatre moments històrics concrets que han suposat canvis importants per a la població. Aquests moments corresponen a una sèrie de construccions emblemàtiques o d'instal·lacions que han contribuït al progrés: l'enllumenat elèctric a la fi del segle XX, el safareig públic i la font (1796), l'edificació de l'Alfolí de la Sal (1697) i la construcció

defensiva de la torre de Montgó (1598). *L'Escala. Quatre centenaris* és una obra bàsicament gràfica, d'imatges fotogràfiques exquisides que recullen la versemblança d'aquestes festes d'època a través d'una ambientació que sorprèn per la seva virtut d'autenticitat —els actors anònims del poble— i els detalls d'una escenificació acurada. Si bé l'obra és un viatge a través de les imatges, conté també breus notes històriques sobre cadascun dels esdeveniments que permeten situar el lector en els fets. El disseny gràfic del pintor Ramon Pujolboira és destacable.

Aquesta obra, editada per l'Ajuntament de la població, ha comptat amb la col·laboració de la Diputació de Girona i de les empreses Enher, Sorea, Unión Sal i Gas Natural, totes relacionades

amb els elements naturals —la llum, l'aigua, la sal i el foc— que van propiciar cadascun dels esdeveniments històrics. *L'Escala. Quatre centenaris* continua un procés de recuperació de la memòria històrica que es va encetar amb la publicació de *L'Escala, imatges per a un somni*. L'obra gràfica és hereva de l'interès per la fotografia que va llegar el fotògraf local Josep Esquirol.

Aquesta publicació inclou també la traducció dels textos al castellà, francès i anglès, i serà una referència necessària per a lectors autòctons o forans interessats a redescobrir o conèixer l'Escala.

Núria Esponellà

BOIX, Lurdes.
L'Escala. Quatre centenaris. Ajuntament de l'Escala, 1999.
84 pàgines.